

ЦІЛЬ 14. ЗБЕРЕЖЕННЯ МОРСЬКИХ РЕСУРСІВ

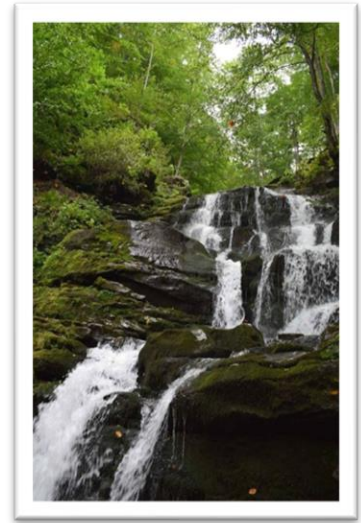
Загальні запаси природних вод в Україні складають 94 км³, з яких доступні для використання 56,2 км³. Основна частина водних ресурсів, що постійно відновлюються, припадає на річковий стік – 85,1 км³ (без Дунаю). 60 % річкового стоку формується на території України (місцевий стік), 40 % — за її межами (транзитний стік). Переважна більшість річок України (94 %) належить до басейнів Чорного й Азовського морів, решта – до Балтійського. Отож більшість річок України, в тому числі Чернівецької області, формують перш за все ресурсну базу Чорного моря, а вже менше – Азовського та Балтійського морів. Таким чином, Карпатський і Подільський регіони з їхніми басейнами головних річок підпадають під вплив формування ресурсів Чорного моря, що прямо чи опосередковано впливає на їх комплексне та раціональне природокористування.

Враховуючи вищесказане, в інституті проводиться низка заходів з основ охорони використання водних ресурсів Карпато-Подільського регіону, а також з безпосереднього раціонального використання рекреаційних ресурсів на базі водних. Так, в червні 2021 року на базі відпочинку та рекреації ЧТЕІ ДТЕУ «Кормань» під керівництвом доцента кафедри менеджменту і туризму, к.геогр.н. Романа Гищука та керівника туристичного клубу «Плай» Олександра Крецького для працівників інституту було проведено практичний тренінг-лекцію з питань укріплення берегів Дністровського водосховища з метою збереження біорізноманіття іхтіофауни водойми. Під час заходу кожен з учасників висадив берегоукріплюючі верби, що зменшує забруднення, покращує якість води, та засвоїв основні засади раціонального рекреаційного природокористування на водоймах.

Упродовж 2022-2024 років працівники та студенти ЧТЕІ ДТЕУ взяли участь у практичних заходах і семінарах-тренінгах зі збереження біорізноманіття в карпатських екосистемах.

21 лютого 2023 року членами туристичного клубу «Плай» Чернівецького торговельно-економічного інституту ДТЕУ під керівництвом очільників клубу Олександра Крецького та Романа Гищука було здійснено сходження на найвищу точку України – гору Говерла. На зворотному шляху маршруту група туристів відвідала водоспад Пробій у с. Яремче. Тут вони дослідили частину долини річки Прут на предмет геологічних відшарувань гірських порід та виходу на поверхню мінеральних сірководневих вод у карпатській частині річки, які формують цілісну локальну екосистему сточища ресурсів Чорного моря.

21-22 жовтня 2023 року керівниками туристичного клубу «Плай» – старшим викладачем кафедри харчових технологій, готельно-ресторанного і туристичного сервісу Олександром Крецьким та доцентом цієї ж кафедри Романом Гищуком – було здійснено виїзний науково-практичний семінар для студентів 1 курсу ЧТЕІ ДТЕУ на тему «Туристично-рекреаційний потенціал Покутсько-Буковинських Карпат і Горган». Однією з його складових було дослідження екології малих та середніх приток річки Прут, зокрема р. Прутець Чемерівський, на предмет виявлення осередків забруднення водойм і їхніх екосистем, вивчення місцевої іхтіофауни, яка має промислове (відтворююче) значення та занесена до Червоної книги України. Зокрема, студенти ознайомилися з умовами промислового розведення форелі річкової зі штучною (з примусовим продукуванням кисню у водоймі) та природною акваторією, де вона перебуває під охороною та заборною вилову. Студентам було наголошено, що поширення форелі струмкової в українських водоймах можливе тільки за наявності прохолодних, чистих і прозорих вод зі швидкою течією й кам'янистим дном. Такі умови необхідно обов'язково витримувати для збереження та розмноження природної карпатської іхтіофауни.

Лекції, семінари та інші форми навчання, присвячені питанням розвитку активного туризму з елементами раціонального рекреаційного природокористування у повоєнний час, були і завжди є в актуальному полі співпраці між студентами Одеського національного морського університету (м. Одеса) і ЧТЕІ ДТЕУ. Один із таких дистанційних заходів – відкрита дуальна лекція професора Одеського національного морського університету Марини Балджи та старшого викладача й керівника туристичного клубу «Плай» ЧТЕІ ДТЕУ Олександра Крецького на тему «Активні методи туризму та їхній вплив на раціональне рекреаційне природокористування», яка відбулась 20 вересня 2022 року. В ході викладу основного матеріалу та обговорення зі студентами Олександр Крецький навів приклади охорони рекреаційних гірських екосистем Карпат та причини й природу їхнього руйнування. Натомість проф. Марина Балджи розглянула їхній опосередкований і прямий вплив на сталий розвиток морських екосистем Чорного моря, а також формування його біорізноманіття та ресурсів під впливом господарської діяльності людини і рекреантів (https://www.facebook.com/onmu.tourism?locale=uk_UA).

